

مفهوم التوحيد والرسالة والخلافة والشورى في المجتمع الإسلامي

Al Khutbah 42

So Bandingan ko Manga Pasodan o Atoran a Kaphagingd a Islam a so Tawhid, Risalah, Khilafah ago so Shura

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَلَا مُضِلٌّ لَّهُ وَمَنْ يُضْلِلُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهَدِيهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:
فَيَاعِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:
إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيَمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (يوسف ٤٠)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'udubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'malinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu walīyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin salallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahibihi wa manihtadā bihad'yihi ilā yawmīd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Inilhukmu illā lillāhi amara allā ta'būdū illā iyyāhu dālika dīnul qayyim walākinna aktharan nāsi lā ya'lāmūn. (Yusuf 40)

Manga oripn o Allāh, di tano dn rorotosn ko gii tano kambantobantoga ko Allāh [s.w.t] ko langowan a masa, ka skaniyan bo i miyapatot a bantogn ago podin, ka so langowan a shayi na inadn iyan, na miyapatot kirān so kabantoga irān on. So kalilintad ago so kapakaslang sa maliwanag na sii ko pangolo tano a Mohammad [s.a.w] ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan na samporna ko manga Muslim.

Giyankai a bandingan imanto na salosaw dn ko miyaona a bandingan a so Kaphagingd a Islam a miyazabanding tano dn, ogaid na giyankai a bandingan na sii tano pagosaya ko katampar a manga pasodan iyan a ron makambbbkn a skaniyan so ptharoon a kapakaisaisaa ko Allāh [s.w.t] (Tawhīd) ago so kapakanggolalan o kiyasogoa ko Rasūl (risālah) ago so okit a kadato a kapakasasambi (Khilāfah) ago so okit a kapmomosawira (Shūrā).

Giyankaya a kaphagingd a Islam odi na parinta a Islam, na skaniyan so kaphagingd a aya bitikan iyan ago onayan a pangitaban iyan na so Shari'ah Islamiyyah a makapagoonayan ko Qur'an ago so Sunnah o Rasūlullāh [s.a.w], a kiyamataanan ko kagaan dn a kakhawafat o Rasūlullāh [s.a.w] ago initaros o manga Sahabah niyan sa miyakamoayan ko liyawaw o lopa, Ogaid na piyanothol o Rasūlullāh [s.a.w] a aya paganay a khatankig ko Islam na giyankanan a kadato sa skaniyan i paganay ron a khadadas ko liyawaw o lopa.

Sa kiyamataanan a bnar oto ka so kiyapos o kiyandato o pat a Khalifah a miyaninggaposan ko kiyandato o Ali Bin Abi Talib, na miyasalin so btad o giikandato sa miniphaapaar o mattndo a

manga pamiliya so kadato sabap roo na mimbaloy so btad o kandato ko Islam a ba dn kandato a thotolan a di niyan matatarotop so bontal o Parinta Islamiyyah ko okit a kapthndoa ko dato (Imam).

Giyankaya a Parinta Islamiyyah na skaniyan i antap o panizakay o manga Muslim sa masa imanto, ago miyamakatindg so manga lompokan ago manga katitimo a aya bantak iyan na so kapakandod ankoto a kadato a miyadadas ko kiyapaninggaposan o kadato a Islam sa Istanbul sa Turkey.

Giyankaya a kaphagingd a Islam na skaniyan so katitimo a aya parinta niyan na so Islam a giyoto so kapnggiragiraya ko doniya sa sambi o Rasūlullāh [s.a.w] ko kaziyapa ko agama ago so doniya. Sa mabaloy so kaoyagoyag ko doniya a lalan ko kapagontong ko akhirah.

Giyanakaya a kaphagingd a Islam, na kaphagingd a da niyan pakamblaga so agama ago so doniya, a aya onayan iyan na so parangay a mapiya a kapniniyawa, sa giyanan i kibibida iyan ko apiya antonaa a atoran a miyapayag sankai a doniya, sa giyankaya a kaphagingd a Islam na makapagoonayan sankai a manga onayan a pakaasal a skaniyan so:

1. Kapangintuhan ago so kapakaisaisaa on Uluhiyyah wa Tawhid)
2. So Risalah
3. Khilafah
4. So Shura.

Giyankaya a kapangintuhan ago so kapakaisaisaa on na isa ini a kissnggay o kaphagingd a Islam, a mibibida ko langowan a katitimo a salakaw, sa so waraan iyan a kapangintuhan na mapapayag dn ko langowan a galbk ankai a kaphagingd a galbk a kakhaoyagan, kandato, kapamantiyari, kapaganad, ago so salakaw ron.

Giyankai a paratobowan a kapangintuhan na waraan a tatap a di tharima sa kaalin ago kambagobago ago kapagozorozor, ka skaniyan na pasodan a tatap ko giikapagalinalin o manga masa ago so manga btad a pkhasagadan o kaoyagoyag o manosiya. So Islam na agama ago atoran a adn a sagintason a tatap a di phagalin, a skaniyan so onayan o paratiyaya a bithowan sa Aqidah a giyanan i manga onayan o agama (Usul ad Din) na so sabala a katampar na manga btad a giimagalinalin sa sii pkhailay ko kaptิงr o masa a giyoto so bandingan ko Shariah.

Pitharo i Sayed Qutb, a: Mataan a skaniyan na pamikiran a phoon ko Tuhan, a miyakapoon ko Allāh [s.w.t] sii ko paratobowan iyan ago so manga onayan iyan, sa miyatmo skaniyan o manosiya sa tarotop a di niyan khaomanan ago di niyan khalbatan sa mlk bo, sa ipnggolalan iyan ago pagnotan iyan sa tarotop.

Go skaniyan na tatap a di magozor ko lawas iyan, a so manosiya na phagozor ko sold o goliling iyan, sa khiporo so sabot iyan ago so katharimaa niyan sankanan a ropaan sa khatatap a phagozor ago phagtho, na giyankanan a goliling na pphakablangn iyan ago phagatorn iyan, ka kagiya so phoonan ankanan a pamikiran na skaniyan i miyadn ko manosiya a giinggiragiray a katawan iyan so waraan ankanan a manosiya ago so pangindaw o kaoyagoyag iyan a phagozor ko lagaday o manga masa, ago skaniyan i miyadn sii sankanan a pamikiran ko manga paratobowan a phakasmbag sankai a manga pangindaw a phagozor sii ko sold ankai a goliling.

Manga oripn o Allāh, so kapakaisaisaa ko Allāh [s.w.t] (Tawhīd) na skaniyan i paratobowan a so miniyoma o langowan a agama a phoon sa langit, skaniyan i onayan o panolon o manga sogo' ago so manga nabi ko kiyapakaoma iran, sa kapagadn iran sa pagtaw (Ummah) a aya galbk iran na so kapphakaisaisaa iran ko Allāh [s.w.t]. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ (الأنبياء ٢٥)

Go da kami sogo ko onaan ka (hay Mohammad) sa sogo' inonta bo a iniwahi ami iron a mataan a daa Tuhan a rowar Rakan sa Simbaa ko niyo. (Al Anbiya 25)

Giyankai a Tawhid na pnggalbkn o pizakatawan a Muslim, sa datar oto a pnggalbkn iran ko kadidiyamong iran, ago pnggalbkn iran ko kababaloy ran a isa ka pndato a makambibisa, sa so parinta Islamiyyah na amay ka makamoayan na giyanan i isa a polaos iyan ago aya niyan galbk.

Aya kaphapasodan ankanan a tawhid, na so pamikiran a mataan a adn a katutuhani ago kazosoat a giyankanan a katutuhani na aya bo a khi rkon na so Allāh [s.w.t], na so kazo-aosoat na ropaan o inadn, sa daa ba iran kapakasasapari ko ropaan a katutuhani. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ، اللَّهُ الصَّمَدُ ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوَلَّدْ ، وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ (الإخلاص)

Tharo anka (hay Mohammad) a skaniyan so Allah a Isaisa, so Allah na panarigan a babantakn ko langowan a ongaya, a da mbawata ago da mbawataan, ago daa miyaadn a datar iyan a isa bo. (Al Ikhlas)

Manga oripn o Allāh, giyankaya a kapakaisaisaa ko Allāh [s.w.t], na rarankomn iyan so kapakaisaisaa on ko kababaloy niyan a Kadnan a miyangadn a mimbiat sa inankosan iyan a limo ago siyap a langowan a inadn iyan (Tawhīd Rubūbiyyah). So kapakaisaisaa on ko kababaloy niyan a Kadnan a zimbaan a khirk ko kasogo ago so kasapar ago rk iyan so kadato ago so kimbtadn ko pangitaban o kaadn (Tawhīd Ulūhiyyah) a skaniyan bo i khikabnar ko kimbtadn ko sosonan ago lalan (Manhaj) a pagokitan o manosiya ko kibabatog iyan ko liyawaw o lopa. So kapakaisaisaa on ko Kababaloy niyan a Kadnan a adn a manga ingaran iyan ago manga sifat iyan a salakaw dn ko ingaran ago so sifat o inadn iyan (Tawhid Asmā' wa Sifāt). Giyankai a Tawhid ko tlo a soson iyan na maphakamoayan anan o parinta o manga Muslim sa mapnggalbk iyan ka guyoto i kakhatankda niyan sa mataan a skaniyan na parinta a Islam a tarotop ago tolabos.

Manga oripn o Allāh, so bandingan ko Risālah a ika dowa a pasodan ago onayan o parinta Islamiyyah, na skaniyan so kababaloy ankanan a parinta a makambbkn ago makapagoonayan ko manga ndao ago manga gonanao o Rasūlullāh [s.a.w] a skaniyan i kaposan a sogo' o Allāh [s.w.t] ko manosiya, sa so kapnggalbka ko agama na misasankot ko kininggolalan non o Rasūlullāh [s.a.w] a so mapapayag ko Sunnah niyan a kanggalbk ago katharo ago taqrir.

Aya maana nan na so kapnggalbka ko paratiyaya ko Allāh [s.w.t] ko kiyazosonan iyan na phakaokit sa misasankot ko kinikhoatnon ago so kiyatharoawon o Rasūlullāh [s.a.w] sa di pagomanan ago di plbatan, ka roo khaadn so bid'ah a so kambabagowi ron sa di ron pd. Aya maana niyan na so manga onayan o Islam a tatap a di phagalin na di khaomanan ago di khalbatan a giyanan i darpa o bid'ah andai kaomani ron odi na lbatan.

Sii pman ko goliling o Islam a gimagalinalin ko kapkhaalin o masa na daa ba roo khaadn a bid'ah ka kagiya waraan iyan so kapphagalin ko kaphagayoni niyan sii ko btad a pkhasagadan iyan.

Sabap san na so parinta odi na kaphagingd a Islam na di san khapokas ka giyanan i lalan iyan ago aya niyan pananago-ay a o makaliyo ron na pmbaloy skaniyan a lompokan odi na parinta a jahiliyyah a kna o ba parinta a Islam.

Manga oripn o Allāh, so pman so bandingan ko Khilāfah, a isa nan a onayan o kapakatitindg o parinta a Islam, na skaniyan so paratiyaya sa mataan a langowan taman a madadalm ko kibabatog ago so langowan o adn na palaya dn inadn o Allāh [s.w.t], sa rk iyan so langowan taman, ogaid na sabap ko limo iyan ko manosiya a piyakalbi niyan a kaadn ko liyawaw o lopa, na biyaloy niyan ankai a manga kaadn a inipananding iyan ago biyaloy niyan a sakodo ko manosiya gowani a tharoon iyan a:

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا (البقرة ٢٩)

Skaniyan (a Allah) so inadn iyan a rk iyo so nganin a madadalm ko lopa langon.
 (Al Baqarah 29)

Sa aya kiyapharowa niyan san na adn a sarat iyan a so kiyabaloy o manosiya a piyangraw niyan so sarig a da pangrawa o manga langit ago so lopa ago so manga palaw, sa aya miyangraw ron na so manosiya. Giyankoto a sarig na guyoto so manhaj a so kapakapnggolalana ko simba ko Allāh [s.w.t] ago so kapagonoti ron sa pananggilaan so langowan a inisapar iyan. Sii ko kiyapangrawa san o manosiya na miyakhipantag iyan so kapakasambi ago so kapakapndato ko lopa, sa kiyasojudan skaniyan o manga Malaikat sa slasla on, ko katawi niyan ko waraan ankai a doniya a khabaloy ron a dato a pakasasambiin.

Misabap roo na mibaloy so manosiya a dato ko doniya, kna o ba dato o doniya, ilayanka so mbidaan o batang a “ko” ago so “o” ko katharo a “dato ko doniya ago so dato o doniya” aya dato o doniya na so Allāh [s.w.t], na aya dato ko doniya na so manosiya. Aya maana niyan na miyakandato so manosiya ko doniya sa ayadn a domiyatoon na so Allāh [s.w.t]. Sabap roo na so langowan a matatago ko doniya na mapnggiragiray o manosiya sa ingaran a kapakasasambi sa kna o ba skaniyan i khirkon, ka adn a khirkon a so miyadnon sa paganay a so Allāh [s.w.t], na so manosiya na daa miyaadn iyan ko doniya a maptharo iyan a rk iyan.

Sii ko datar anan a btad, na langowan a pnggalbkn o manosiya ko kibabatog na khiodas iyan ko khirkon a pakaasal, sa aya kakhaosara niyan ko manga nganin a matatago ko doniya na daan iyan a khailay so catalog a ron matatalasay so okit a kapagosarawon na giyankoto a padoman a catalog na guyoto so Qur'an a Sslaan a daa linimpa iyan a nganin inonta a pizakntal iyan ago piyagosay niyan.

Samanan Manga oripn o Allāh [s.w.t], na so kapakandadato o manosiya ago so kapakatitindg o parinta niyan a Islam, na sii makaphapasod ko ptharoon a kapasadan a kapakasasambi (Ahd al Istikhlāf – covenant of vicegerency) sa giyanan i onayan ankanan a parinta sa so langowan a pnggalbkn o parinta a Islam na misasankot ko kabaya o Allāh [s.w.t] a miyadn ko langowan taman.

So manga parinta a a salakaw a miyapayag ko lopa na adn mambo a kaphapasodan iyan ko kiyapakatindg iyan, a datar o atoran a democrasiya a sii ran piyakaphasod ko pamikiran a kapasadan a kaphagingd a kadidiyamong (Social Contract) ko pamikiran o paganay ron a thaong a datar i: Rousseau, Hobbes, a go si Lock. Na misabap roo na miyakamoayan so parinta a Democrasiya a sii makaphapasod ko kabaya o pagtaw sa mibaloy so pagtaw a aya miyangintuhan a skaniyan i tuhan na skaniyan pn i pzimba sa ginawa niyan. Guyoto i kiyatharoa iranon sa so kitab na phoon ko pagtaw ago ikhokom iyan ago ron panonompang. Sabap roo na miyadadag so kamamanosiysi ka mibaloy a tuhan ago oripn a pzimbaan iyan a ginawa niyan.

Sii ko Islam na adn a Tuhan a zimbaan, ago adn a kaadn a simba ago adn a simba a phoon ko Tuhan a ipnggolalan o inadn ko kazimbaa niyan ko miyadnon.

Sii ko Democrasiya, na isaisa i waraan so tuhan ago so oripn a zimba ko tuhan ago so simba a izimba niyan. Samanoto na palaya tuhan ago palaya oripn ko satiman a masa, a giya btad anan na di zabetn sa datar o di kazabota ko ptharoon a trinity ko agama a nasrani, sabap ko da kapakathatinisa o Tlo Btad a Tlo a Isa-isa.

Sii sankanan a atoran na da dn a agamawon sabap sa kagiya miyaisaisa so waraan o tuhan ago so waraan o oripn sa so tuhan na aya dn oripn, na so oripn na aya dn tuhan. Sa giyaya i sabap a so manga parinta ko doniya a makambbkn sankaya a atoran a democrasiya ko kiyazosunan iyan a Direct Democracy odi na Indirect Democracy antaa ka Representative Democracy na da dn a rantapan iyan ko btad o agama ago so kapangintuhan. Sa so diron somasabot na aya gii ran tharoon na so agama na salakaw ko parinta sabap ko kiyagintas iyan, a aya mataan na katharo anan a dadag a so gii ron tharo na di niyan sasabotn i ptharoon a agama ago sa ptharoon a parinta. Sa taman sa di makathadinisa so waraan o tuhan ago so waraan o manosiya a phangintuhan na di ran masmbag ankanan a awid a akal. Pitharo o Allah a:

إِنَّ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرٌ أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (يوسف ٤٠)

Da so kokoman (kadato) inonta a rk o Allah a inisogo iyan a daa zimbaan iyo a rowar rkaniyan, giyoto so agama a mathitho, ogaid na so kadaklan ko manga taw na di ran katawan. (Ysuf 40)

Manga oripn o Allāh, so parinta a Islam, na maka-pagoonayan ko ptharoon a Shūrā, aya maana niyan na parinta a kapmomosawira o manga mamponay sa katao a go pamikiran, kna o ba parinta a kapangalandada ago kambisa sa pamikiran.

Giyankanan a Shura na amoran a di dn mipndaraynon o parinta o manga Muslim, sabap sa di phakamoayan so parinta ago so kathndo ko dato a olowan o pagtaw odi makamoayan so ptharoon a Shura. Giyankanan a Shura na phakapoon ko manga taw a siran i bithowan sa manga taw o Shura (Ahl as Shura) a giyanan so Moway Mnda ko Btad, odi na manga taw a khikabnar ko kaboka ago so kapalot (Ahl al Halli wal Aqd) a siran i mababaloy a akila o pagtaw ko kapiya a kipnggolalann ko kadato a Islam. Sa aya mala a galbk iran na so kathndo iran ko dato a olowan (Imam) o manga Muslim a sii kirān phakapoon. Ka siran so sagorompong a makallbi, na so salakaw kirān na manga taw a kallbiyan, na aya khadato ko Islam na so taw a makallbi.

Giyankanan a pagtaw o Shura na siran i komokompas ko lalakaw o kaphagingd o manga Muslim, sa titikayan iran so parinta ko giikandato o khalifah odi na Amir o manga Muslim. Sa anda dn i kapakasilay niyan odi na maribat na zoplaan iran sa phakatokawon iran a miyaribat skaniyan, ka an makakasoy ko kaontol.

Gophoon adn a makatindg a kadato odi na parinta a kklimn iyan a parinta a Islam a migagayibon ankanan a onayan a Shura na di khatarima sii ko Islam o ba skaniyan parinta a Islam. Ka tankd a giyankanan a parinta na khadadag ko kaphlalakaw niyan sa di niyan khasonkad so kabaya o Islam sabap ko kigagayb o manga taw a siran i padoman ago tagotao ko btad o agama ago so doniya.

Manga Oripn o Allah, giyankai a bandingan na pd ko manga bandingan a mangingindaw sa mala a sowa ago sabot o phamakin'gon ago so mbatiya on. Giyoto i sabap a aya kiyaoma o alang iyan na sii dn ko kinibolog tano ko lalakaw tano sa gii tano kapangnala ko Islam, a inisampay dn so bilang ankai a Khutbah sa ika pat polo ago dowa (42) a bilang iyan, a miyakanggonanao sa minibolog tano dn ko blangan o Islam. Sa mala dn a kiyasarzban tano ron, na giyai i kiyapakawoma ankai a bandingan a pphaninsn iyan so manga sowa tano ago pzawaan iyan so manga antap a pkharompanan tano sankai a mawatan a lalakaw ko kiyapaganad tano sankai a Islam, a aya antap tano ron a onayan, na so kapakatindg o kadato Allāh [s.w.t] ko liyawaw o lopa a giyanan i pamotosan ago kaposan a romasay o Muslim ko kibabatog iyan ko doniya.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko **Allāh** ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kirian ago so oyagoyag kirian,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so mangaridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....